

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De legibus disputatio - Cod. Ettenheim-Münster 336

[S.l.], [17. Jahrh.]

[Textanfang]

[urn:nbn:de:bsz:31-131792](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131792)

res blasphemiae in foro Dei si gessit ad ea indi-
 cenda quae directa intentione inhonorandi Dei. In
 foro externo profumeris fuisse eo sensu locuti,
 quod verba ex eorum usu sua patris induant.
 In dubio, si n. sit infamis à libidine blasphe-
 mandi, profumeris & blasphemasse, iuxta illud
 apocrypha: Non Blasphemiae profumeris delicti.
 Omnes blasphemiae in Deo et in sanctis sunt eius-
 dem generis. rebus in confessione exprimitur
 et aut à Confessariis inquiruntur, quia mali-
 tia blasphemiae saepe additur alia circumstantia
 motus mala, quae non sufficienter aperitur p-
 ius existens blasphemiam, ut quando habet
 adiunctum per se heresim formalem, ad id ex-
 pressum Dei & sancti maledictionem pernam
 aut imprecationem. Blasphemia vero crimen est mi-
 si fori, idcirco à per Culm Judicis quae sententia
 puniuntur.
 Hic dicunt nonnulli de Scandalis et simonia,
 quod magis nos commodis ad proceptum referimus.

Sectio 3. tit. 1.

Praeceptum Decalogi tertium. Memen-
 to ut diem Sabbathi Sanctifices.
 Quod hoc praecipit affirmativum est et negativum: ut
 affirmativum praecipit permissum cultum unius Dei, qui non
 traditione apta est omnia. Secundum ut dies ille

uultu aliquo et opere profectio seu patis Regni illi
die colat, et honoret. Ut negatione prohibet opera
seruilia de quibus nunc agendum.

§. 1.

de Audienda Missa.

Contra §. Ut quis precepto audiendi Missae
in Quia Saliffauat, requiritur assistentia mo-
ralis et religiosa, attentio, et Integritas. Ex-
plius. Assistentia moralis est, qua quis in
moralis actu censetur esse praesens Sacrificii Missae
s. intra Ecclesiam, s. in proximo loco ex quo in-
dicatur moraliter posse videre, audire s. aliquis
sensu ad se habere ad ea, quae sacerdos agit, in
infirmitate potiarum impediatur, ut coeg, pro quo
qui in moraliter missae interesse censentur, si
sunt in loco, unde alias censentur posse videre
s. audire celebrantem, si potiarum usu ordina-
rio gauderent. Assistentia Religiosa plus requi-
rit, ut scilicet aliquis ad colendum Deum per modum
orantis assistat, n. in modo per honestum et sobrium
curiositatem, civile et politum ministerium. At-
tentio triplex est. 1. ad res factas, et ea quae
sacerdos operatur, aut recitat. 2. ad mysteria, quibus
rebus et signis signantur. 3. Generalis ad Deum colendum,
orandum, et precandum. 1. ma. bona est. 2. de melior. 3. de reg.
nuntior et magis habet de positioni, aut modis. Et in his

omnibus virtualibus attendis sufficit, quod extrinsecus plene
voluntarias distractiones et actiones in actu religio-
se incommittit. Sub hac a. attentione comprehenditur
intentione ut nimirum qui Missam audit intentione
facile virtualiter habeat illam audiendam seu Deum per
assistentiam illam colendi. Vide quae diximus de Intent.
Attentione et devotione requisita in votis pro-
missis.

Integritas, requirit ut audiat Missam in-
tegra, nam qui partem Missae notabiliter omittit, pec-
cat mortaliter. Quae v. censetur, non gravis et no-
tabilis aut levis, parva sunt. ego tamen magis
censes quae est ab introitu ad Evangelium et a fac-
ta Communionem ad finem. moveor primo quod in
Capite Omnes fideles in deo, ut qui conveniunt in so-
lemnitatibus Paris ad Culum, Scripturas Apocryphas
et Evangelium audiant: deinde non egrediantur
ante pericula Cor. 3. 2. Quia Missa fideliter
inquit ab Evangelio usque ad Evangelium inclusivae
in qua omnia Mysteria peraguntur. Unde videtur quod
ista non gravis et proculqua his tunc sperari quamvis per scripturam
Scripturam determinate et intelligi per Epistolam, sed hoc
videtur, tam levis et parva respiciendo totum compleri.
Neque in necesse debet integra Missa audiri ab
uno sacerdote, sed licet audire quicquid duas
partes duarum Missarum, quia eadem substantia fi-
unt in duabus Missis partialibus, quod in una integra

et qui duas partes successively audit sola in sub
sua Missam audire censendus est. Quia successively
in simul eodem tempore, quia ab Innocentio
XI. prohibita est nec sententia: Salicani prope
Cale de audienda Missa, qui duas hinc partes
in quatuor simul a diversis celebrantibus au-
dit. **Concto 2.** Sufficit audire Missam quamun-
que in quolibet loco extra privata Oratoria.
Pote est tunc, quia ex vi precepti aliqui in ob-
ligati Missam audire. Si quid in loco parochia
interdum dicitur non tunc est et salubre officium, et
preceptum, esse deens sit aliquoties Missam in pro-
pria parochia audire. Quia extra privata
Oratoria: quod licet etiam olim probate fuerit, id
tunc pro improbi habetur propter complures dila-
tiones Consequitur deesse Alfeng Franc. 5. l. 2. q.
1. art. 1. §. 2. d. 2.

Concto 3. Ad auditionem Missae exiunt
quatuor. Impotia, Caritas, Officium, et Con-
suetudo. Caplio. Impotia alia se Corporalis
ut si quis gravi morbo decumbat cadere debi-
neat, male naviget aut in loco degat ubi
Sacerdos non parat. Alia spiritualis, ut si quis ex-
comuni l. interdum subiacet. Alia denique moralis,
ut si quis absque gravi debimento l. ista bona alium
boni l. corporalis l. spiritualis ob periculum salutis, dimi-

nationis honoris l. fama l. deniq; ob alia dignitate
 aut labore grave. Nihil audire n. p. l.
 Charitas excusat eos, qui tempore Nihil dnt in-
 servit infirmis aut alijs quibusvisq; qui adq;
 periculo soli relinqui n. possunt qui ad extinguen-
 dum incendiu l. ad alia damna proximi aver-
 tendas, aut uria aliqua opera misericordiae cor-
 poralis l. spiritualis occupant. De femine q;
 ut aliena videntur peccata aut vix; sollicitudine do-
 mi se placent. Tandem a. in libris in concur-
 rentia duorum preceptorum, quorum unum iuris na-
 turae, alterum iuris positivij e. iuris q. prefe-
 rendum e. preceptum Iuris naturalis Charitatis ad pro-
 ximum.

Officiis excusat, quando alia honesta et li-
 cita debite exercej n. p. l. si occupant milites
 in exercitijs tempore Nihil stationes suas habes,
 pastores a. in armenis q. publicis officiis in-
 vigilantes, Casores Sales. Mares. Nutricias
 parvulorum. Laborantes in officiis fusorijs, vi-
 dearijs n. famulj in a. et necis, duorum
 obsequia occupant; quod si ex culpa duorum impe-
 diant, invidentes excusant, peccant a. In ill-
 os illegitime impediendes.

Conventus excusat personas, q. ex cor usu
 patronis domi remanere solent, ut in aliquibus
 locis mulieres nobiles tempore luctus, sive ceremonie

funeribus natoribus femine post partum in huc reo-
canti in privilegio l. qualitates quorumdam statum
Clementarum lib. in Louis de ferbis et ab hanc quibus
Separatis, solitariis, quibus in cellis quibus ve-
lut ergastulis et carceribus pro amore Dei inclu-
duntur. ex ipso n. quo Cetera tales statum, modis
et exequibus aufferitis approbati aut tolerati, ab
auditione Missae excusantur. Atque ad hos quatuor
titulos omnia impedimenta causas legitime ab
auditione Missae excusantes reducuntur.

In prater Missam alius specialis Dei
cultus praecipitur in Quia.

Contra 1. Neque tenet in Quia l. festo vj procep-
ti Cetera sub parte ad audire a Coniugibus ad
Vesperas aut alias Praesentibus publicis. Ratio e-
st quia nullus de his obligatoribus ex lat praecipitur.
Et huiusmodi videtur in introdunda quae quibus
vini in legis ad partem obligantis non habet,
sed in probabile pietatis neque in male quibusdam
in Louis lege ubi prohibet in tabernis et ore
omnino aut Vesperarum penula miserj aut con-
probatores recipi. Quae in gratia per Coniugibus. In
cap. 5. cap. 2. et cap. 24. cap. 4. produuntur in
prose auonodis sunt suscipienda, factis respectu
ad ubi tenet Quia et obligatione Paris di